

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ
Кафедра беларускага мовазнаўства

Анатацыя да дыпломнай работы
**«Моўныя сродкі стварэння вобразнасці ў мастацкім тэксце
(на матэрыяле трылогіі І. Мележа “Палеская хроніка”»**

Анісава Карына Аляксандраўна

Навуковы кіраўнік –
дацэнт
Чахоўская Т.Л.

РЭФЕРАТ

Дыпломная работа: 62 старонкі, асноўны тэкст – 53 старонкі, 46 крыніц.

Ключавыя словы: СРОДКІ СТВАРЭННЯ ВОБРАЗНАСЦІ, ПРАЗАІЧНЫ ТЭКСТ, МАСТАЦКІ ВОБРАЗ, ЭПІТЭТ, МЕТАФАРА.

Аб’ект даследавання: праявічны мастацкі тэкст.

Прадмет даследавання: моўныя сродкі стварэння вобразнасці ў праявічным тэксце (эпітэт, метафара).

Мэта дыпломнай работы: аналіз моўных сродкаў стварэння вобразнасці ў мастацкім тэксце (на матэрыяле “Палескай хронікі” І. Мележа).

Метады даследавання: апісальны метады, кампанентны, метады кантэкстуальнага аналізу, колькасны метады.

Атрыманыя вынікі і іх навізна. На матэрыяле трылогіі “Палеская хроніка” былі прааналізаваны моўныя сродкі стварэння вобразнасці, ахарактарызаваны метафара і эпітэт у праявічным тэксце, асэнсаваны класіфікацыі моўных сродкаў, іх роля ў стварэнні вобразнасці і раскрыцці ўнутранага свету персанажаў. Асноўная функцыя мастацкага тэксту заключаецца ў эстэтычным уздзеянні на чытача. У праявічным тэксце шырока выкарыстоўваюцца вобразна-выяўленчыя сродкі мовы, якія выклікаюць у адрасата пэўныя пачуцці, эмоцыі, асацыяцыі. Выразныя і выяўленчыя сродкі мовы называюць фігурамі маўлення. Вобразна-выяўленчыя сродкі мовы – гэта ўжыванне слоў, словазлучэнняў і сказаў у фігуральным (вобразным) значэнні. Навуковая навізна даследавання заключаецца ў пашырэнні і ўзбагачэнні традыцыйных сістэмна-структурных, псіхалінгвістычных і кагнітыўных уяўленняў пра метафару і эпітэт як феномен тэксту, супастаўленні тэорый метафары і эпітэта.

Практычнае значэнне. Матэрыялы дыпломнай работы могуць быць выкарыстаны ў вучэбным працэсе ў вышэйшых і сярэдніх навучальных установах. Фактычны і ілюстрацыйны матэрыял можа знайсці выкарыстанне пры распрацоўцы лекцыйных і спецыяльных курсаў па сучаснай беларускай мове, стылістыцы і культуры беларускага маўлення.

РЕФЕРАТ

Дипломная работа: 62 страницы, основной текст – 53 страницы, 46 источников.

Ключевые слова: СРЕДСТВА СОЗДАНИЯ ОБРАЗНОСТИ, ПРОЗАИЧЕСКИЙ ТЕКСТ, ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ОБРАЗ, ЭПИТЕТ, МЕТАФОРА, КЛАССИФИКАЦИЯ, «ПОЛЕССКАЯ ХРОНИКА».

Объект исследования: прозаический художественный текст, трилогия И. Мележа «Полесская хроника».

Предмет исследования: языковые средства создания образности в прозаическом тексте (эпитет, метафора).

Цель дипломной работы: анализ языковых средств создания образности в прозаическом произведении (на материале «Полесской хроники» И. Мележа).

Методы исследования: описательный, компонентный, метод контекстуального анализа, метод классификации, количественный метод.

Полученные результаты и их новизна. На материале трилогии «Полесская хроника» были глубоко проанализированы языковые средства создания образности, подробно охарактеризованы метафора и эпитет в прозаическом тексте, рассмотрены классификации языковых средств, их роль в создании образности и раскрытии внутреннего мира персонажей «Полесской хроники» И. Мележа. Основная функция художественного текста заключается в эстетическом воздействии на читателя. В художественном тексте широко используются различные изобразительные и выразительные средства языка, которые вызывают у него определенные чувства, эмоции, ассоциации. Различные виды переноса значений называют фигурами речи. Выразительные и изобразительные средства языка – это употребление слов, словосочетаний, предложений в фигуральном (образном) значении. Научная новизна исследования состоит в расширении и обогащении традиционных системно-структурных, психолингвистических и когнитивных представлений о метафоре и эпитете как феномене текста, сопоставлении теорий метафоры и эпитета.

Практическая значимость. Материалы дипломной работы могут быть использованы в учебном процессе в высших и средних учебных заведениях. Фактический и иллюстративный материал может найти использование при разработке лекционных и специальных курсов по современному белорусскому языку, стилистике и культуре белорусской речи.

SUMMARY

Thesis: 62 pages, main text – 53 pages, 46 sources.

Keywords: MEANS OF CREATING IMAGERY, PROSE TEXT, ARTISTIC IMAGE, EPITHET, METAPHOR, CLASSIFICATION, “POLESSKAYA CHRONICLE”.

Object of the research: literary text, I. Melezh’s trilogy “Polesskaya Chronicle”.

Subject of the research: linguistic means of creating imagery in a prose text (based on the material of the “Polessky Chronicle” by I. Melezh).

The research objective: analysis of linguistic means of creating imagery in a prose work (based on the material of the “Polessky Chronicle” by I. Melezh).

Research methods: descriptive method, component, contextual analysis method, classification method, quantitative method.

The results of the research and their novelty. Using the example of the work of Ivan Melezh and his trilogy “Polesskaya Chronicle”, we have deeply analyzed the linguistic means of creating imagery, described in detail the metaphor and epithet in the prose text, examined the classifications of linguistic means, their role in creating imagery and revealing the inner world of the characters of the “Polesskaya Chronicle” by I. Melezh. The main function of a literary text is to have an aesthetic effect on the reader. It is in a literary text, as in no other, that various visual and expressive means of language are widely used, which are designed to evoke certain feelings, emotions, associations in him. Expressive and pictorial means of language are usually called figures of speech. Visual means of language can be called the use of words, phrases and sentences in a figurative (figurative) meaning. Various types of transfer of meanings are called tropes in linguistics. The scientific novelty of the research consists in expanding and enriching the traditional system-structural, psycholinguistic and cognitive ideas about metaphor as a phenomenon of text, a conceptual category and an element of behavioral attitudes.

Practical significance. The materials of the thesis can be used in the educational process in higher and secondary educational institutions. Factual and illustrative material can be used in the development of lectures and special courses on the modern Belarusian language, stylistics and culture of the Belarusian speech.